

Søknad etter forurensningsloven om etterfylling av sand på offentlige badeplasser i Fredrikstad kommune

Generell informasjon

Tiltakshaver: Fredrikstad kommune v/Virksomhet Park

Postadresse: Postboks 1405, 1602 Fredrikstad

Kontaktperson: Kristina Hatlevoll, e-postadresse: krihat@fredrikstad.kommune.no, mobilnummer: 91578065

Leverandør av sand: Langbrekke grustak AS eller annen leverandør som henter masser fra løsmasseområde Mona, Eidsberg. Løsmasseområdet utgjør en breeløvsetning. Sanden som ønskes bestilt er av samme type som har blitt brukt tidligere på kommunens strender i søknaden.

Entreprenør: Fredrikstad kommune

Avklaringer med bygningsetaten etter plan- og bygningsloven

Krav til ansvarsrett

Etter møte med bygningsetaten den 20.09.2023 har bygningsetaten vurdert at tiltaket er unntak fra krav om ansvarsrett som følger av pbl. §§ 20-4 til 20-8. Unntaket presiseres videre i loven § 23-1 femte ledd, som sier at kommunen kan unnta fra krav om ansvarsrett der dette er klart unødvendig. Bygningsetaten vurderer omsøkte tiltak å være av liten teknisk vanskelighetsgrad og kompleksitet, og finner derfor at krav om ansvarsrett kan unnlates. Fredrikstad kommune ved Virksomhet Park vil derfor selv stå som ansvarlig for tiltaket.

Dispensasjon fra plan- og bygningsloven, forskrift eller arealplan

Etter møte med bygningsetaten den 20.09.2024 har det blitt avklart dispensasjonsavhengige forhold for alle badeplassene hvor det skal søkes om etterfylling av sand. Det skal søkes om dispensasjon fra formål LNF, byggeforbudet i pbl 1-8 og kommuneplanens bestemmelser 32-1 for tiltaket etterfylling av sand på friluftslivsområdene: Bevø (687/40), Dypeklo (61/2) og Foten (60/39). På Foten brukes stedegen sand. Bygningsetaten har vurdert at etterfylling av sand på Enhuskilen (425/26) og Vispen (657/5) ikke er i strid med arealstatus, men er avhengig av dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser 32-1, mens Tangen er i tråd med arealformål og gjeldende kommuneplan.

Søknaden skal sendes som 2-trinnsøknad da vi må søke om tillatelse fra statsforvalteren etter forurensningsloven før igangsettingstillatelse kan gis. Søknadene etter plan- og bygningsloven og forurensningsloven sendes på samme tidspunkt for å spare tid. Eventuelle dispensasjoner gitt av bygningsetaten vil ettersendes til statsforvalteren. Det søkes om tillatelse til å etterfylle sand i en tiårig periode.

Metode:

Sanden skal legges ut ved hjelp av enten en hjullaster, traktor eller liten gravemaskin. Sanden kjøres ut fra to steder. Ved de to nordlige buktene kjøres sanden ut ved å kjøre gjennom skogområdet. Ved den sørlige bukt kjøres sanden ut ved å følge kantsonen til den åpne gressflaten- se figur 1.

Figur 1: Adkomstvei til sandstranden

Bunnsstrat:

Relativ leirete, mudderbunn.

Utfyllingsvolum:

Det ønskes etterfylle med sand på landareal i tre små bukter på Bevø. Det skal legges på et ca. 15 cm tykt lag med sand som tilsvarer totalt 21 tonn. Det er ønskelig å gjenta etterfyllingen av sand ca. hvert andre år.

Utfyllingsmassene:

Sanden ønskes bestilt av leverandør Langbrekke grustak AS eller annen leverandør som henter masser fra løsmasseområde Mona, Eidsberg. Løsmasseområdet utgjør en

breelavsetning. Sanden som ønskes bestilt er av samme type som har blitt brukt tidligere på Bevø.

Kartlagte naturverdier:

Det er i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet registrert naturtypen semi-naturlig strandeng av både høy kvalitet og svært høy kvalitet og den marine naturtype bløtbunnsområder i strandsonen. Sistnevnte dekker hele bukta ved Bevøstranda.

Områdets naturforhold og friluftslivsverdier:

Bevø er et stort friluftslivsområde sikret med statlige midler i 1969, der staten ved Miljødirektoratet er grunneier og kommunen har forvaltningsmyndighet. Området ble under sikringen vurdert som svært viktig regionalt. Gjennom kartleggingen og verdsettingen av friluftsområder i Fredrikstad kommune som ble gjennomført i 2016, ble Bevø verdsatt som et viktig utfartsområde. På store deler av det gressklede arealet driftes i dag en campingplass. Bevø Camping åpnet offisielt i 1970. Bevø utgjør et populært tilbud for allmennheten og ferierende med campingvogn/bobil og området gir tilgang til et stort, skjermet feriested med badestrand og kiosk. Området har faste gjester der enkelte har hatt tilhold på stedet i generasjoner. I dag er området tilrettelagt med offentlig toalett, badebrygge, badeflate, markeringsbøyer, rastebord, søppelstativer, lekeplass og stor parkeringsplass. Bukta innenfor Torskeskjær har en lun, fin barnevennlig sandstrand og det er denne sandstranden hvor det ønskes å vedlikeholde med etterfylling av sand. Bortsett fra badebryggen har det vært liten grad av endring i utvikling av området siden 1977 i strandsonen – se figur 2 og 3. Det ble ikke gjort noen funn om sandstranden i historisk arkiv.

Figur 2: Bevø – dagens situasjon

Figur 3: Bevø – 26 år tilbake (1997)

Hensyn til naturverdier:

Tiltaket vil i praksis ikke påvirke omgivelsene og er lite synlig fra sjøen. Sanden skal fylles på berørte sandstrandområder.

Etterfylling av sand skal skje slik at inngrep og ulemper for naturverdier blir minst mulig:

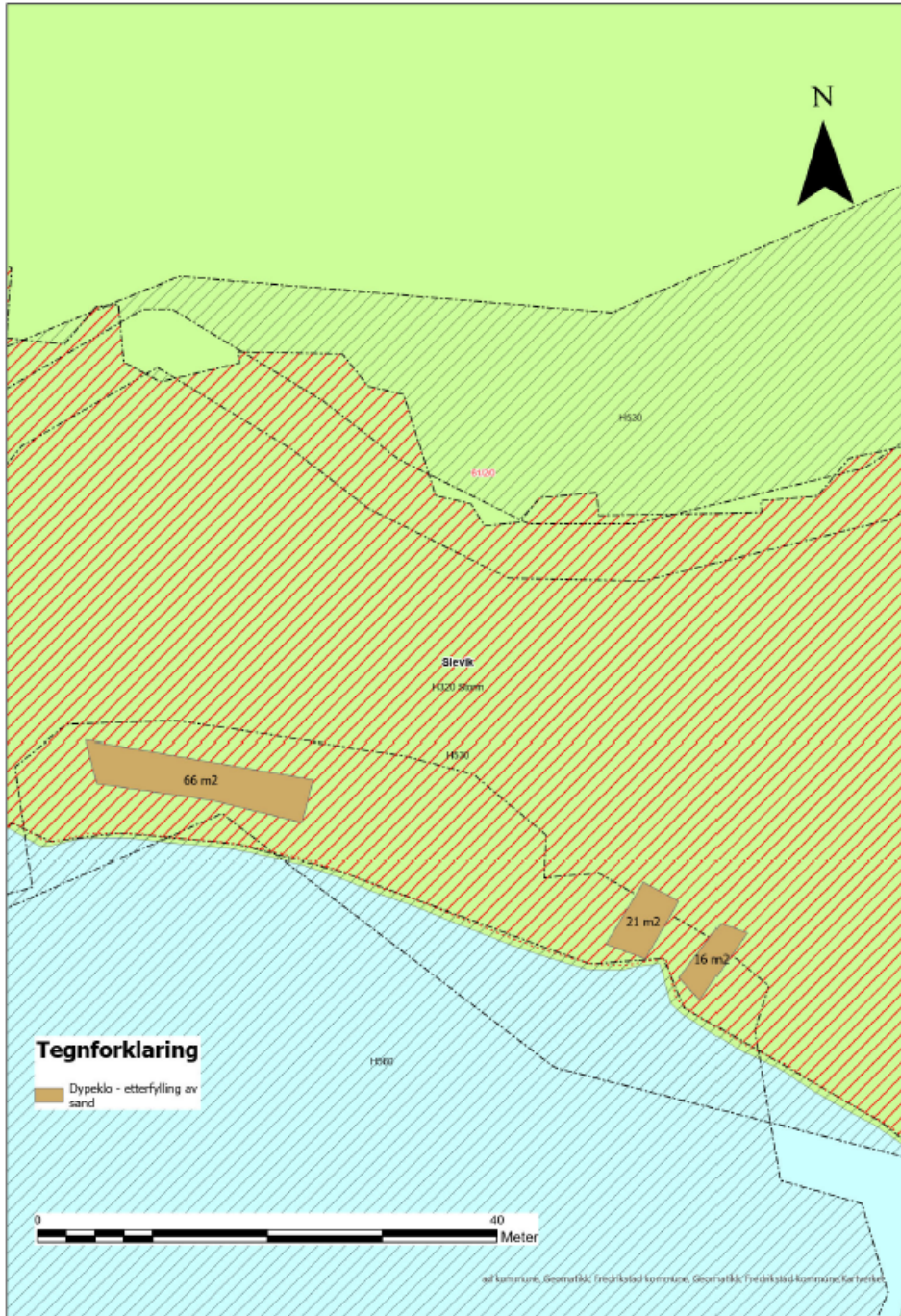
- Utkjøring av sand skal foregå på vinterhalvåret når det er tele i bakken.
- Utfylling av sand avgrenses til landareal.

Sted 2: Dypeklo (61/2)

Tiltak:

Tiltaket omfatter etterfylling av sand for å opprettholde god strandkvalitet til rekreasjon og strandlek.

Situasjonskart:

Oversikt over årstall for siste påfylling:
Det har vært påfylling av sand tidligere.

Metode:

Sanden skal legges ut ved hjelp av enten en hjullaster, traktor eller liten gravemaskin. Sanden kjøres ut fra adkomstvei. - se figur 4.

Figur 4: Adkomstvei til sandstranden

Bunnssubstrat:

Opprinnelig bunnssubstrat er mudderblandet sand og er relativ fast.

Utfyllingsvolum:

Det ønskes etterfylle med sand på tre avgrensede områder på landarealet av sandstranden. Det skal legges på et ca. 15 cm tykt lag som utgjør totalt 22 tonn med sand. Det er ønskelig å gjenta etterfyllingen av sand hvert andre år.

Utfyllingsmassene:

Sanden ønskes bestilt av leverandør Langbrekke grustak AS eller annen leverandør som henter masser fra løsmasseområde Mona, Eidsberg. Løsmasseområdet utgjør en breelavsetning. Sanden som ønskes bestilt er av samme type som har blitt brukt tidligere på Dypeklo.

Kartlagte naturverdier:

Det er i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet registrert naturtypen strandeng av lav kvalitet og den marine naturtype bløtbunnsområder i strandsonen. Sistnevnte dekker hele bukta ved Dypeklo.

Områdets naturforhold og friluftslivsverdier:

Dypeklo er en populær badeplass i Fredrikstad kommune. Grunneier er Forsvarsbygg og kommunen har drift- og tilsynsansvar for friluftslivsområdet. Grunneier er forespurt i saken og er ikke negative til etterfylling forutsatt at det foreligger tillatelse fra forurensningsmyndighet

Dypeklo er verdsatt som et svært viktig friluftslivsområde og er tilrettelagt med offentlig toalett, lekeplass, nedgravde avfallscontainere, badebrygge, badestige, kajakkstativer og stor parkeringsplass med egen handikapp-parkering. Etterfylling av sand gjelder på avgrensede områder i selve bukta og som utgjør en populær badeplass i dag. Sammenlignes historiske kart, har det endret seg noe fra 1988 og frem til i dag. I 1988 ser vi at strandflaten ikke har i like stor grad en sammenhengende sandstrandflate lik situasjonen i dag. Stranden tidligere mer naturlig preget av erosjon fra de små elveutløpene som har dannet små løsmasseavsetninger i bukta.

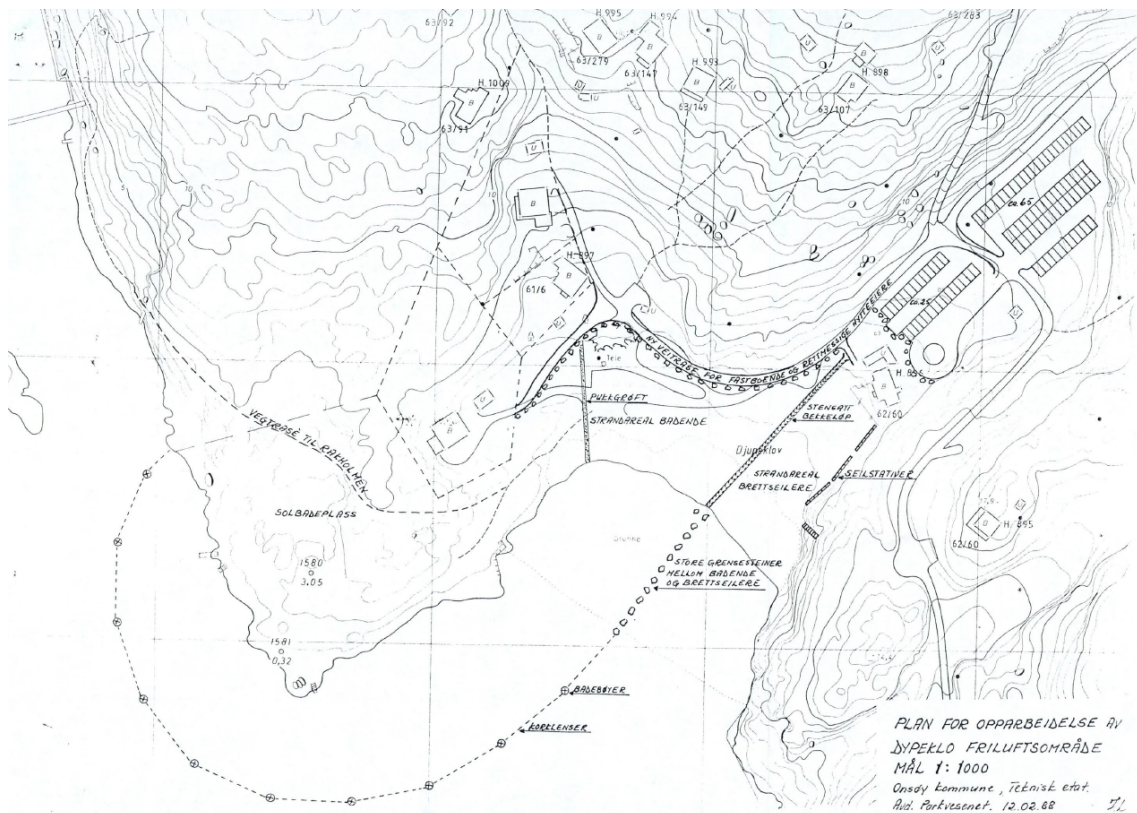
Den mer ensartede og sammenhengende sandstranden dukker først opp i historiske kart fra 1997 og søk i historiske arkiv gir funn om en plan som støtter opp om områdets bruk i dag. Plan fra 1988 viser den opprinnelige planen for opparbeidelse av Dypeklo friluftslivsområde. Planen ble utarbeidet av den tidligere kommunen, Onsøy kommune. På bakgrunn av dette ble trolig sandstranden etablert og elvene rettet ut og/eller lagt under bakken for ca. 35 år siden.

Figur 5: Dypeklo– dagens situasjon

Figur 6: Dypeklo– 35 år tilbake (1988)

Figur 7 Plan for opparbeidelse av Dypeklo 1988

Hensyn til naturverdier:

Tiltaket vil i praksis ikke påvirke omgivelsene og er lite synlig fra sjøen. Sanden skal fylles på berørte sandstrandområder.

Etterfylling av sand skal skje slik at inngrep og ulemper for naturverdier blir minst mulig:

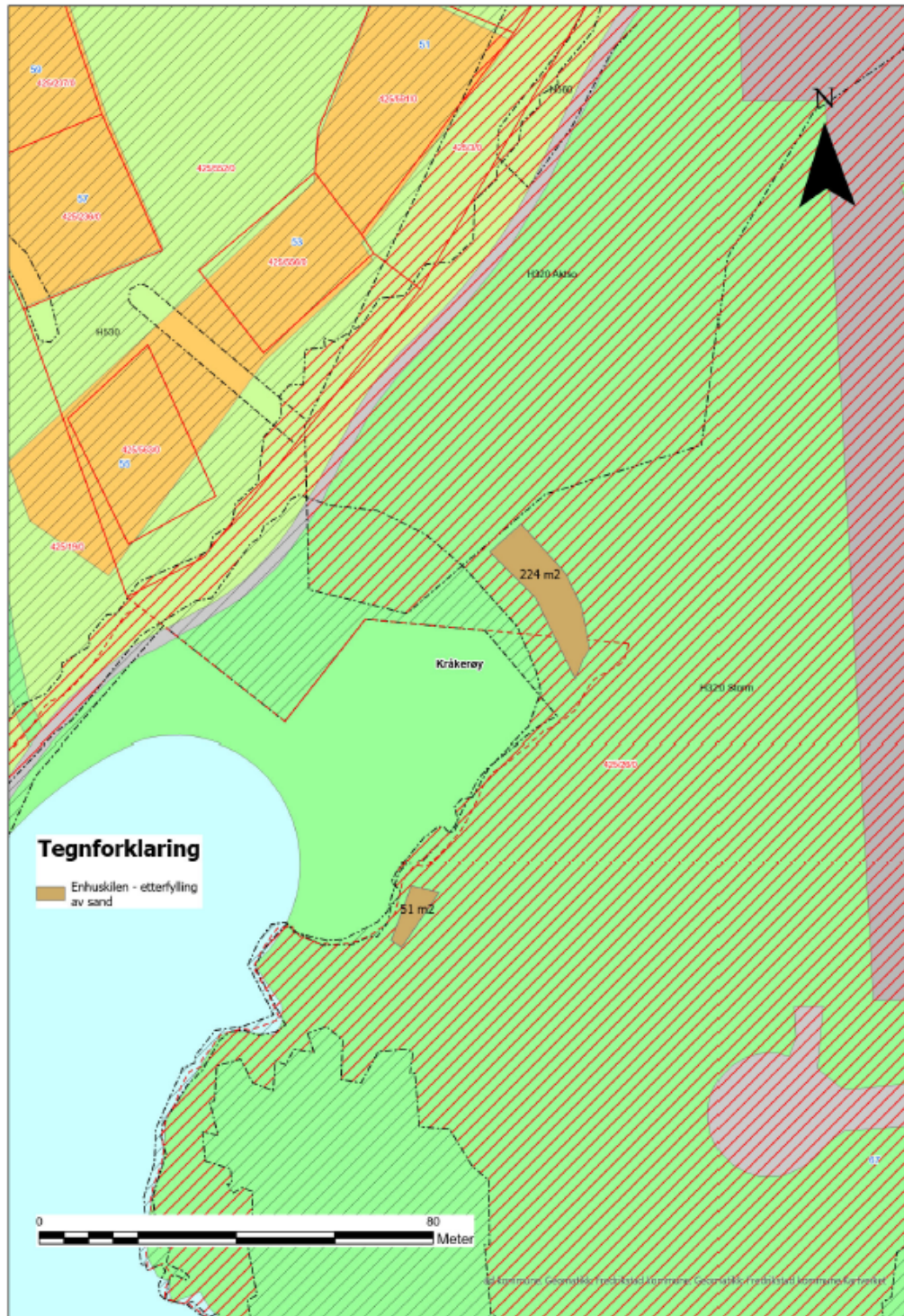
- Utkjøring av sand skal foregå på vinterhalvåret når det er tele i bakken.
- Utfylling av sand avgrenses til landareal.

Sted 3: Enhuskilen (425/26)

Tiltak:

Tiltaket omfatter etterfylling av sand for å opprettholde god strandkvalitet til rekreasjon og strandlek.

Situasjonskart:

Oversikt over årstall for siste påfylling:
Det har vært påfylling av sand tidligere.

Metode:

Sanden skal legges ut ved hjelp av enten en hjullaster, traktor eller liten gravemaskin.
Sanden kjøres ut fra adkomstvei. - se figur 8.

Figur 8 Adkomstvei til sandstranden

Bunns substrat:

Opprinnelig bunns substrat på badeplassen er leire/mudderbunn.

Utfyllingsvolum:

Det skal legges på et ca. 15 cm lag med sand fordelt på to områder som tilsvarer totalt 41 tonn med sand. Det er ønskelig å gjenta etterfyllingen av sand hvert andre år.

Utfyllingsmassene:

Sanden ønskes bestilt av leverandør Langbrekke grustak AS eller annen leverandør som henter masser fra løsmasseområde Mona, Eidsberg. Løsmasseområdet utgjør en breelavsetning. Sanden som ønskes bestilt er av samme type som har blitt brukt tidligere på Enhuskilen.

Kartlagte naturverdier:

Det er i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet registrert den marine naturtypen bløtbunnsområder i strandsonen. Bløtbunnsområdet dekker innerste del i Enhuskilen.

Områdets naturforhold og friluftslivsverdier:

Enhuskilen ble statlig sikret som friluftslivsområde i 1984. Fredrikstad kommune er grunneier. Deler av området er avsatt til campingplass og driftes av Kråkerøy IL etter avtale med Fredrikstad kommune. Dette er en barnevennlig badeplass med tilrettelagt sandstrand og store områder for lek og opphold. På området finnes det parkeringsplass, offentlig toalett, kiosk, badeflåte, badebøyer, badetrapper, grillplass og rastebord.

I avtale av 1997-2017, inngått med drivere av campingplass oppgir punkt 8 at Fredrikstad kommune (FK) påtar seg ansvar for påfylling av sand på badeplass etter behov. Ordlyden i punkt 8 kan tolkes som at det tidligere har vært etterfylt med sand på denne badeplassen – se utklipp av bestemmelsen under.

8. FK har ansvar for utsetting, vedlikehold og opptaging av badebøyer, flytebrygger, flåter og trapper. Videre påtar kommunen seg påfylling av sand på badeplass etter behov.

Historiske bilder viser at det har vært store endringer i dette området over relativ kort tid. Sammenlignes historiske kart av 1966, 1978 med dagens situasjon (figur 9, 10 og 11), kan utviklingen av området indikere at camping- og badeplassen sin plassering i dag er et resultat fra fylling av masser i ett langgrunt våtmarksområde. Siden 1997 har områdets utforming og bruk som friluftslivsområde i kombinasjon med campingplass vært lik dagens situasjon.

Figur 9: Enhuskilen– dagens situasjon

Figur 10: Enhuskilen (1978)

Figur 11: Enhuskilen (1966)

Hensyn til naturverdier:

Tiltaket vil i praksis ikke påvirke omgivelsene og er lite synlig fra sjøen. Sanden skal fylles på berørte sandstrandområder.

Etterfylling av sand skal skje slik at inngrep og ulemper for naturverdier blir minst mulig:

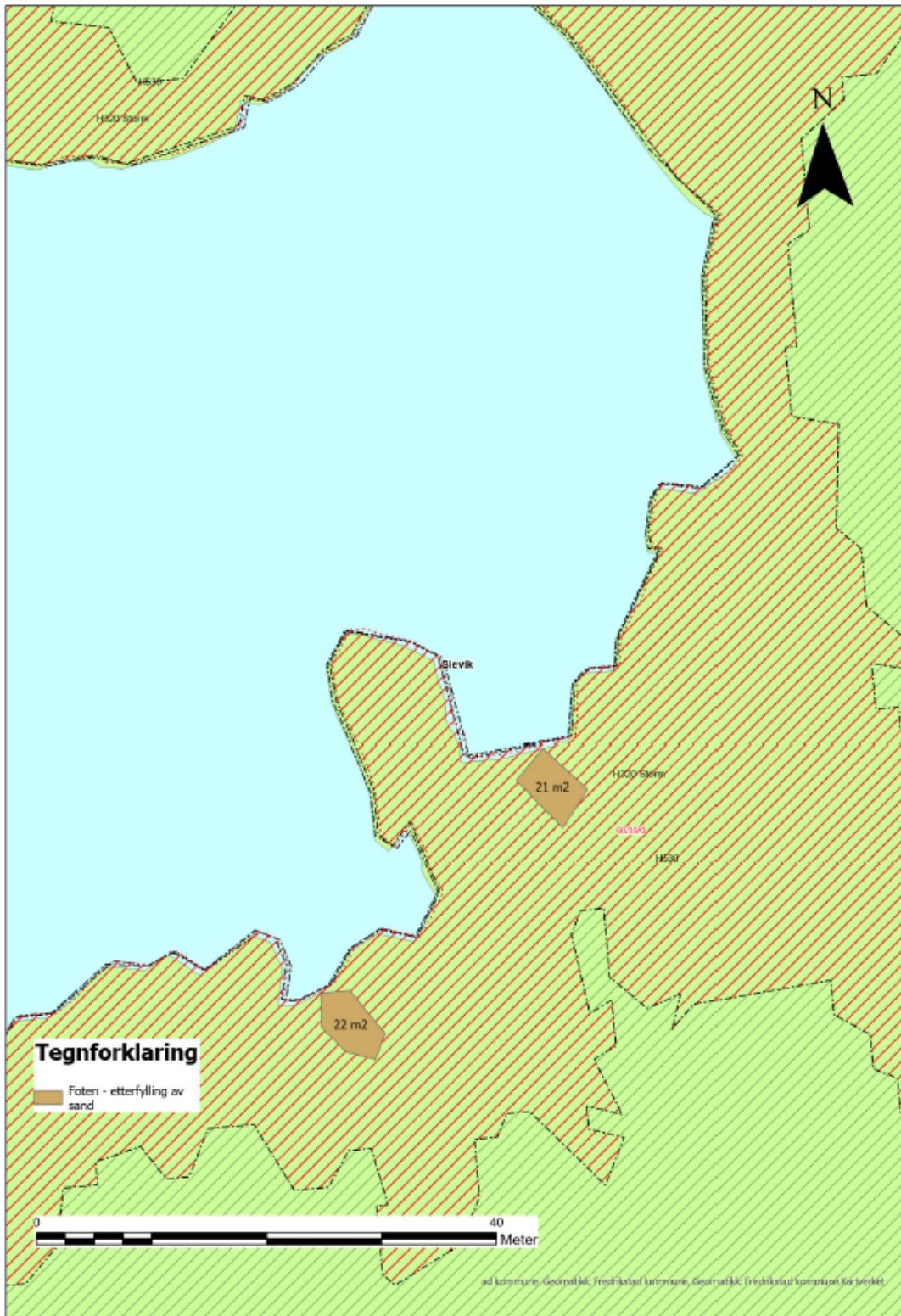
- Utkjøring av sand skal foregå på vinterhalvåret når det er tele i bakken.
- Utfylling av sand avgrenses til landareal.

Sted 4: Foten (60/39)

Tiltak:

Tiltaket omfatter etterfylling av sand for å opprettholde god strandkvalitet til rekreasjon og strandlek.

Situasjonskart:

Metode:

Sanden skal legges ut ved hjelp av enten en hjullaster, traktor eller liten gravemaskin. Sanden kjøres ut fra adkomstvei. - se figur 12.

Figur 12: Adkomstvei til sandstranden

Oversikt over årstall for siste påfylling:

Det har vært påfylling av sand tidligere.

Bunnssubstrat:

Bunnssubstratet på foten utgjør sand og har gode egenskaper til både rekreasjon og strandlek.

Utfyllingsvolum:

Det ønskes etterfylle med sand på land på to områder i sørlig del av badestranden. Det skal legges på et ca. 15 cm lag med sand som tilsvarer totalt 9 tonn med sand. Det er ønskelig å gjenta etterfyllingen av sand hvert andre år.

Utfyllingsmassene:

Sanden ønskes bestilt av leverandør Langbrekke grustak AS eller annen leverandør som henter masser fra løsmasseområde Mona, Eidsberg. Løsmasseområdet utgjør en breelavsetning. Sanden som ønskes bestilt er av samme type som har blitt brukt tidligere på Foten.

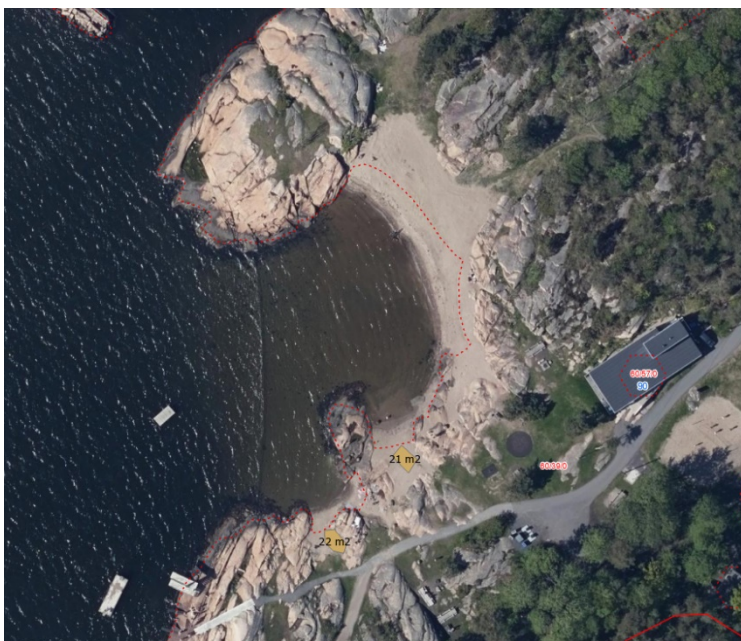
Kartlagte naturverdier

Det er ikke registrert noen naturverdier i umiddelbar nærhet av tiltaket.

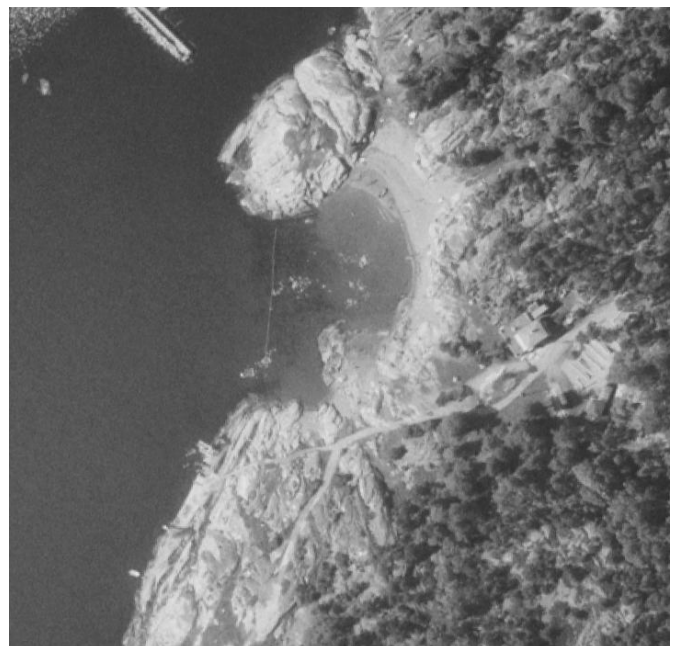
Områdets naturforhold og friluftslivsverdier:

Foten ble statlig sikret som et friluftslivsområde i 1961 og er ett av de mest populære utfartssteder i Fredrikstadområdet. Fredrikstad kommune er grunneier. Foten er et barnevennlig badeområde med en lun sandstrand. Det er tilrettelagt med badeflåte tilpasset for rullestolbrukere, lekeplass, sandvolleyballbane for voksne og for barn, stupebrett og brygge for besøkende. Det er kafé, toalett og stor parkeringsplass. Foten er vurdert som et svært viktig friluftslivsområde. Bading og strandbaserte aktiviteter er viktige friluftslivsverdier for området.

Sammenlignes historisk kart fra 1988 med dagens situasjon (figur 13 og 14), kan utviklingen av sandstranden indikere å være mer eller mindre uendret etter 35 år.

Figur 13: Foten – dagens situasjon

Figur 14: Foten – 35 år siden (1988)

Hensyn til naturverdier:

Tiltaket vil i praksis ikke påvirke omgivelsene og er lite synlig fra sjøen. Sanden skal fylles på berørte sandstrandområder.

Etterfylling av sand skal skje slik at inngrep og ulemper for naturverdier blir minst mulig:

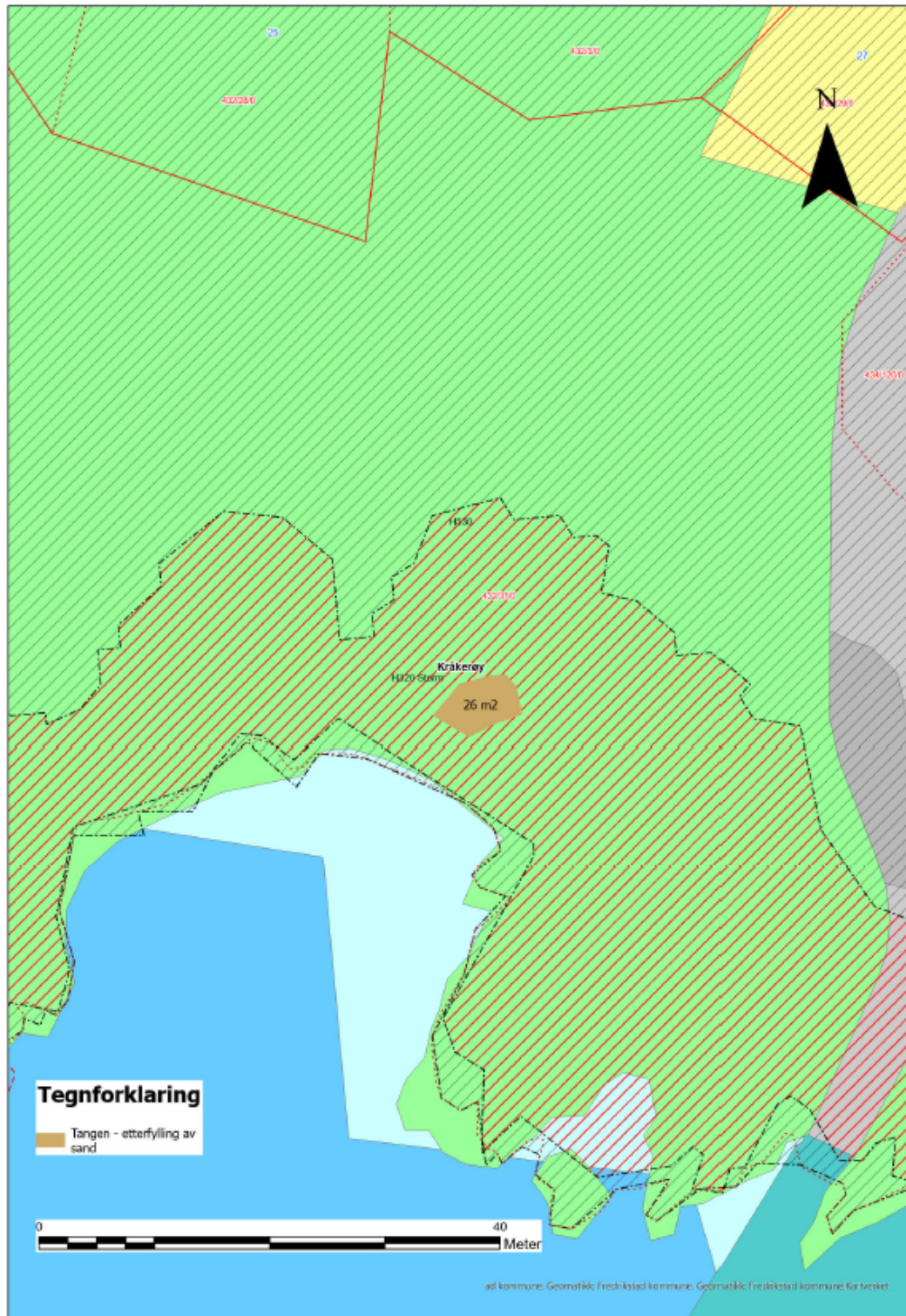
- Utkjøring av sand skal foregå på vinterhalvåret når det er tele i bakken.
- Utfylling av sand avgrenses til landareal.

Sted 5: Tangen (432/31)

Tiltak:

Etterfylling av sand for å opprettholde god strandkvalitet til rekreasjon og strandlek.

Situasjonskart:

Oversikt over årstall for siste påfylling:
Det har vært påfylling av sand tidligere.

Metode:

Sanden skal legges ut ved hjelp av enten en hjullaster, traktor eller liten gravemaskin.
Sanden kjøres ut fra adkomstvei. - se figur 15.

Figur 15 Adkomstvei til sandstranden

Bunnssubstrat:

På tangen badestrand er bunnssubstratet sand.

Utfyllingsvolum:

Det ønskes etterfylle med sand på et mindre avgrenset område av badestranden hvor utløpet til et overvannsrør befinner seg – se bilde under. Det skal legges på et ca. 15 cm lag med sand som tilsvarer totalt 9 tonn med sand. Det er ønskelig å gjenta etterfyllingen av sand hvert andre år (figur 16).

Figur 16: utløpet til overvannsrøret på Tangen badestrand.

Utfyllingsmassene:

Sanden ønskes bestilt av leverandør Langbrekke grustak AS eller annen leverandør som henter masser fra løsmasseområde Mona, Eidsberg. Løsmasseområdet utgjør en breelavsetning. Sanden som ønskes bestilt er av samme type som har blitt brukt tidligere på Tangen.

Kartlagte naturverdier:

Det er ikke registrert noen naturverdier i nærliggende område av tiltaket.

Områdets naturforhold og friluftslivsverdier:

Tangen er ble statlig sikret i 1955 som friluftslivsområde og er det første friluftslivsområdet i Fredrikstad kommune som ble statlig sikret. Fredrikstad kommune er grunneier. Området er verdsatt som et svært viktig friluftslivsområde. Tangen er tilrettelagt med offentlige toaletter, nedgravd avfallscontainere, rasteplasser, badeflåte, markeringsbøyer og båtrampe for småbåter.

Det er gode parkeringsmuligheter med egen handikapp-parkering og tilgang til offentlig busstransport. Sammenlignes historiske kart med dagens situasjon kan vises det liten

endring i utviklingen av området fra 1978 og frem til i dag (figur 17 og 18). Den største endringen er en brygge som er flyttet lengre ut ved svabergene.

Figur 17: Tangen – dagens situasjon

Figur 18: Tangen – 26 år tilbake (1997)

Hensyn til naturverdier:

Tiltaket vil i praksis ikke påvirke omgivelsene og er lite synlig fra sjøen. Sanden skal fylles på berørte sandstrandområder.

Etterfylling av sand skal skje slik at inngrep og ulemper for naturverdier blir minst mulig:

- Utkjøring av sand skal foregå på vinterhalvåret når det er tele i bakken.
- Utfylling av sand avgrenses til landareal.

Metode:

Sanden skal legges ut ved hjelp av enten en hjullaster, traktor eller liten gravemaskin. Sanden kjøres ut fra adkomstvei. - se figur 19.

Figur 19: Adkomstvei til sandstranden

Oversikt over årstall for siste påfylling:

Det har vært påfylling av sand tidligere.

Bunnssubstrat:

Badestranden på Vispen består opprinnelig av bløt mudder og er dårlig egnet til rekreasjon og strandlek.

Utfyllingsvolum:

Det er tenkt å fylle på 15 cm sand over et ca. fem meters bredt belte på land hvor det er sandstrand i dag. Mengde utgjør omtrent 43 tonn. Det er ønskelig å gjenta etterfyllingen av sand hvert 5 år.

Utfyllingsmassene:

Sanden ønskes bestilt av leverandør Langbrekke grustak AS eller annen leverandør som henter masser fra løsmasseområde Mona, Eidsberg. Løsmasseområdet utgjør en breelavsetning. Sanden som ønskes bestilt er av samme type som har blitt brukt tidligere på Vispen (figur 20).

Figur 20: Vispen badestrand sommer 2022

Kartlagte naturverdier:

Det er i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet registrert flere marine naturtyper. Det er registrert naturtyper bløtbunnsområder i strandsonen, ålegressamfunn og brakkvannspoll.

Ålegressamfunnet er registrert i flekkvise forekomster innenfor hele området som ligger innenfor Fredrikstad kommune. Bløtbunnsområdet dekker innerste del i Hunnebunn.

Områdets naturforhold og friluftslivsverdier:

Vispen er et statlig sikret friluftslivsområde som eies av Fredrikstad kommune. Friluftslivsområdet ble statlig sikret i 2016 og er verdsatt som et svært viktig friluftslivsområde. Kommunedelen har få store badeplasser. Vispen badeplass er et viktig rekreasjonsområde for nærmiljøet som er svært mye brukt av barnefamilier, skoleklasser og barnehager i Skjærviken. Området har sandstrand og store gresskledte arealer med flere store trær som er viktig å bevare. Det er gjentatte utfordringer med algeoppblomstring i Hunnebunn. For å ivareta rekreasjonsverdier knyttet til Hunnebunn og Vispen badeplass, får Vispen sjøsender tilskudd til årlig manuell algefjerning.

Området har høy grad av tilrettelegging for friluftsliv med offentlig toalettbygg med HC-toalett og rullestolvennlig trasé fra parkering til badeplass. Badeplassen er tilrettelagt med HC-badeflåte med kanorampe. Det finnes også en stor lekeplass og volleyballbane. Det er også tilrettelagt med rastebord, utegrill og nedgravde avfallscontainere.

Sammenlignes historisk bilde av sandstranden fra 1988 med dagens situasjon ser vi at strandflaten på Vispen har økt i bredde og har en noe mer ensartet struktur (figur 21 og 22). Dette kan ha sammenheng med sandutfyllingen som tok sted i 2017. Generelt ser vi at området i dag er mer tilrettelagt med utstyrsapparater, rastebord, gressklippede arealer og brygge med HC-badeflåte. Tilgjengeligheten til badeplassen har blitt utbedret med asfaltert adkomstvei. Parkeringsplassen er i dag plassert mer i bakkant av badeplassen ved toalettbygget.

Figur 21: Vispen – dagens situasjon

Figur 22: Vispen – 35 år tilbake (1988)

Hensyn til naturverdier:

Tiltaket vil i praksis ikke påvirke omgivelsene og er lite synlig fra sjøen. Sanden skal fylles på berørte sandstrandområder.

Etterfylling av sand skal skje slik at inngrep og ulemper for naturverdier blir minst mulig:

- Utkjøring av sand skal foregå på vinterhalvåret når det er tørt i bakken.
- Utfylling av sand avgrenses til landareal.